

2023/0353(NLE)

23.1.2024

NACRT MIŠLJENJA

Odbora za ribarstvo

upućen Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom iskorištavanju morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije (BBNJ)
(COM(2023)580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

Izvjestitelj za mišljenje: Predrag Fred Matić

PA_Leg_Consent

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Kontekst prijedloga

Europska unija aktivno sudjeluje u rješavanju pitanja očuvanja i održivog iskorištavanja morske biološke raznolikosti izvan nacionalne jurisdikcije temeljem Sporazuma u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS), poznatog kao „Sporazum o BBNJ-u”.

EU je pregovore, koji su uz odobrenje Vijeća započeli 2004., vodio od 2016. do 2023., što je rezultiralo donošenjem Sporazuma o BBNJ-u 19. lipnja 2023. godine. EU je ovaj ključni sporazum potpisao 20. rujna 2023. godine.

Sporazum o BBNJ-u usmjeren je na očuvanje i održivo iskorištavanje morske biološke raznolikosti u gotovo dvije trećine svjetskih oceana, čime se doprinosi zdravijem morskom okolišu i održavanju dugoročne profitabilnosti sektora ribarstva. Bavi se morskim genetskim resursima, podjelom koristi, upravljačkim alatima za pojedina područja, procjenama utjecaja na okoliš i izgradnjom kapaciteta.

Kao treći provedbeni sporazum u okviru UNCLOS-a za EU, tim se sporazumom modernizira UNCLOS kako bi se uskladio s razvojem situacije u području morske bioraznolikosti od 1982. godine. Njime se podupire Program UN-a za održivi razvoj do 2030., posebno cilj br. 14, te doprinosi cilju globalnog okvira za bioraznolikost da se do 2030. očuva 30 % svjetskih zemljišta i oceana. Osim toga, pomaže se u provedbi UNFCCC-a i Pariškog sporazuma, s naglaskom na sinergiji pri rješavanju globalnih izazova.

Sadržaj Prijedloga

Sporazumom o BBNJ-u rješavaju se izazovi koji pogađaju otprilike dvije trećine svjetskih oceana, koji su u kolektivnom vlasništvu, ali ne i u posebnom vlasništvu bilo kojeg pojedinačnog subjekta. To globalno opće dobro čuva se obvezujućim i dobrovoljnim mjerama usmjerenima na bolju suradnju i koordinaciju među dionicima. Cilj mu je borba protiv gubitka biološke raznolikosti, propadanja ekosustava i utjecaja klimatskih promjena na morske ekosustave na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući pitanja kao što su zagrijavanje, deoksigenacija, zakiseljavanje, onečišćenje (uključujući onečišćenje plastikom) i neodrživa upotreba oceana.

Sporazumom o BBNJ-u dodatno se stavlja naglasak na postizanje napretka u globalnim znanstvenim istraživanjima, osiguravanje usklađenosti s postojećim odgovornostima dionika i rješavanje nejednakosti, posebno za zemlje u razvoju. Njime se nastoji povećati suradnja među regionalnim organizacijama mora i regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom.

Cilj je Sporazuma o BBNJ-u uskladiti UNCLOS sa suvremenim problemima i promicati održive prakse na globalnoj razini.

Mišljenje izvjestitelja

Izvjestitelj pohvaljuje pravodobne i učinkovite mjere dogovorene na petoj sjednici međuvladine konferencije. Smatra da je međunarodni pravno obvezujući instrument ključan korak naprijed u rješavanju složenih izazova s kojima se suočavaju morski ekosustavi na globalnoj razini. Zdrav morski okoliš sa zdravim ribljim stokovima i bogatom bioraznolikošću ključan je za osiguravanje prosperitetne budućnosti ribarskih zajednica.

Izvjestitelj pozdravlja brzo prenošenje dogovorenih općih obveza utvrđenih u Sporazumu, čime se osigurava učinkovita provedba mjera kojima se promiču usklađenost i koordinacija, a da se pritom ne ugrožavaju postojeći instrumenti, okviri ili rad globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela. Ta predanost usklađivanju i suradnji ključna je za uspjeh Sporazuma i njegova sveobuhvatnog cilja očuvanja i održivog korištenja morske bioraznolikosti izvan nacionalne jurisdikcije.

Zaključno, izvjestitelj izražava svoju potporu Sporazumu u okviru UNCLOS-a i podržava njegovo brzo donošenje, naglašavajući važnost suradnje u zaštiti zdravlja i otpornosti morskih ekosustava u područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

*****

Odbor za ribarstvo poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor preporuči odobravanje Prijedloga odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom iskorištavanju morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije (BBNJ).